

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIETAT DE MALLORQUINS.

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta, per dos céntims.

MODES.

També en es nostro periòdich hey ha d' havé qualca remenada per ses mòdes; perque sortiria massa axut, y ses nostres lectores se quexarian amb rahó, si de tant en tant no les anàvem per ses séues.

Pero aquesta empresa es molt més sèria de lo que pareix; y casi casi hem de dí qu' es superió á ses nostres forses. Com som ignorants en tot, no han d' estrañá ses atlòtes elegants si los deym qu' es ram de flocs y banderetes era sa darrera pussa que mos havia picat fins ara. De més á més, ni s' *Ateneo* s' ha ocupat d' aquests assumtos en cap de ses séues conferencies (qu' havia de consagra á n' es *Darvinisme*) ni á sa Biblioteca Provincial, hey ha ses colleccions des *Journal des Demoiselles*, ni de *La Moda Elegante*, descuyt que no porem perdoná á n' es Directó d' un establiment qu' está casi tan concorregut de lectores del *bello sexo* com des lletx. Per altra part, sols hem sentit disertá sobre mòdes á qualque predicadó de mal geni, y encara per donarlós bons ventlins; axí es que no tenint més fonts ahont abeuarmós (parlant amb perdó) de tan importants conexements, hem hagut de recorre á totes ses nostres conegudes, per veure si qualcuna mos treuria de s' apuro. Pero també per aquest costat hem lopat amb un grave inconvenient: no hem trobat per señal una modista que sabés escriure, perque molt será si totes saben llegí; y ses escriptores mos han respost que no s' enténen de mòdes.

A la fi, una ditxosa casualitat mos ha posat en camí de trohá lo que cercávam. Un amich nostro de la pagesia mos enviá despuys-ahí una grapada de llevó de clavellé, que venia embolicada amb una carta dirigida desde Ciutat á sa mare, y feta evidentement de ma de dòna. Sa firma mos va descubrí qu' era tota una señora, y una señora de qui fa fé, segons la trassa, sa qu' escrivia sa carta. Aquesta mos servirá per vuy d' article de mòdes, *interin* procuram fermós amichs de sa discreta autora, per noltros desconeguda, de conseys tan acertats y

tan prudents: publicant es seu nóm, suposam qu' arribará á sa seua noticia es gran servey que mos ha fet, y això l' animará á enviarnos qualque altre escrit que servesca de descans per noltros, d' entreteniment p' es lectores, y de lliíssó per ses lectores.

Vat-aquí ara sa carta de qu' hem parlat:

«A SA MADONA DE SON MAYVÉ.

»Madona: He rebut sa carta que m' heu escrit, demanantme parer sobre sa mudada qu' han de treure ses vostres fies per sa festa de Sant Jaume y Santa Ana. Per una banda, estich molt contenta de sa vostra consulta; perque axí com ses atlòtes han nat, com aquell qui diu, á dins ca-meua, les mir com si fossen fies, y desitx que no fassen un mal papé; però, per altra banda, em pens qu' es meus conseys no 'ls han de da molt de gust, perque amb una indicació que m' feys sobre ses faldetes qu' es dia del Corpus duya na Tonina de Son Axut, conech que lo qu' elles voldrian, seria un desfrés com es qu' are 's posan moltes fadrines de la part forana. No seré jò qui vos aconsey tal cosa: es vestit de pagesa mallorquina es tan agraciad en sa séua senzillés, que qualsevol modificació que s' hi fasse, en lloch d' augmentarli sa gracia, el fá ridícul y xavacá.

»Voldria que poguéssou comprende ses riayes que mos fan fé á noltros ciutadanes, aquestes pageses que s' entregan á Ciutat plenes d' adornos y birimbòyes, de lassos y perfelans, com si pretenguésen ensenarnos d' elegancia y de bon gust; y no considéran qu' axò d' aplicá mòdes forasteres á n' es vestit mallorquí, es tanta parpoyada com si una ciutadana s' hagués envergat per aná á un concert des cassino (com éram bastant civilisats per tenir cassinos y concerts) un rebosillo demunt un vestit escotat.

»Qué diriau si un dia es señó comparegués per la vila amb botines de xaròl, calses retxades, calsons amb bufes, guardapits de piqué, es frac de com era retgidó, capell de trona, y guants

coló de paya? Ja 's segú qu' es poble s' alborotaria: tuthom creuria qu' era tornat loco; ses dones sortirian á riure en es portal, y ets atlòts l' apedregarian. Ydò es mateix efecte mos fa á noltros es veure una pagesa tota emperifollada amb quatre pams de rossegay, amb segona falda, y amb altres bestieses que convertexen es séu vestit amb un desfrés. Un temps estava privat que fora des derrés dies se passeljassen desfrésats p' es carrés de Ciutat; y si ara fá un parey d' anys no haguésen mudat ses ordes (perque diuen que vuy en dia hem d' essé més lliberals) no estrañaria que p' el Corpus un municipal hagués agafat na Tonina de Son Axut y la s' en hagués duyta á n' es Caputxins. ¡Quina vergoña! ¡Nada ménos que sa fia de l' amo de Son Axut á sa presó! ¿Y tot perque hauria estat? Perque es pobre municipal, que no té cap obligació d' enterarse des figurins, l' hauria presa per un desfressat que venia á té bèfa de la festa.

»Perque fieta: ell no sou pera creure es modó com anava aquella atlòta! Faldetes de fay coló de ròsa, amb una gran còua y adornos de distint coló, ó siga lo que deym *á dos matices*: parfalans paretjats: falda en *puff* y lassos coló de violeta: gipó de fay negre adornat per s' esquena y p' es devants de trenats amb atzabeja: botonada de turqueses: volant de punt de seda brodat de *sobrepuesto*, amb una gujeta de topacios aficada en es volant, que parexia una lledània... ¡recàdes!... ¡rellòtje!... ¡¡¡cuernos!!!... *cuernos* ben estufats que sortían de devall un xal de Bruseles, y botes amb un bon tacó, adornades d' un lás de cinta negra. ¿Heu vist may un bugat més ridícul qu' es que s' havia compost aquesta blaya? Y ella anava tota satisfeta pensant que mitx Ciutat la miraria amb sa boca uberta! Tenia rahó: amb sa boca uberta la mirava tuthom; però estava uberta de riayes.

»Y no es na Tonina tota sola sa qui mos surt amb aquests *mendrugados*: ja son totes ses pageses que volen brevetjá de riques, ó que ténen fums de señores elegants, ses que s' inventan ses coses més estrambòtiques. ¿No he vist jo en

s'ivèrn passetjarse p' es Born atlòtes pàgeses treguent de dins es gipó uns brasos amaratats com á dues sobressades, y ses mans enforinades dins un *manguito*? ¡Una pagesa amb *manguito*! Axò si qu' hey diu tant com á un Sant Cris-to un joch de pistoles. ¿Y qu' en dirém d' una qu' en vatx veure amb una man-ta de vellut, d'etxura més andalussa que ses que dúen ses manoles de Malaga y Sevilla? No sé si la devia havé compra-da á colca bailarina; però vos assegur que feya tan bona gèsta com un torero qu' hagués sortit á sa plassa á malá to-ros amb cassòt. ¿Y ahont me posau ses que s' enflocan uns guants que parexen uns calcetins y les fan anà amb ses mans acopades, y floquets ó medallons en es coll, y gipons escotats dexant veure ses puntetes de sa camia, ó un *escote* ben brodat?

»*Vamos*, madòna: no vulgueu que may ses vostres fies cáyguen en sem-blants ridiculeses. Si volen rossegays y segones faldes, vestiules á la ciutadana; encara que may serán tan curioses com en so séu vestit de pageses: si no voleu que renéguen des séu origen y desitjau que consèrven sempre s' ayre graciosí-sim que solament se troba per entre ses muntanyes de Mallorca, íres de lássos y enderivells! res de fè de monèyes, mes-clant cóues y *puffs* y altres estravagan-cies forastères en ses nostres costums pures y senzilles: faldetes llises de seda coló de cel; gipó de gró negre, llis, amb una botonada de pédres de Vich ó de rubins; volant de punt de fil, brodat de cadeneta, cubrint dues cortinetes planes de cabeys bén negres y lluent; cinta d' or que cayga en desdeñós abandono desde sa cintura; moltes vies de cor-doncillo que sosténgan una bona creu de Malta, ó una jóya de filigrana; calses ben blanques y fines dins unes sabate-tes de sarja de Bèrry, negres y sense tacó; y res de *cuernos* ni recades, res de parfalans ni lassos, res de tots aquests empèlts estrafolaris y mescles sensa gust ni sabor, que fan de cada atlòta pagesa un bolich de pellerings ó un mostradó de baratillo!

»Memories á ses atlòtes: digau á l' amo, de part des Señó, que mos envi y es carro per pujá alguns trastos, qualsevol dia de la setmana qui vé, perque noltros hey anirém es dissapte de la festa; y dispo-neu de sa vostra amiga,

SA MARQUESA DES DOS BLENS.»

QUI NO TÉ VERGOÑA, TOT LO MON ES SEU.

—Si saps qu' es vergoña,
M' ho vols dí, Tomeu?
Si 'n saps un qui 'n tenga
M' ho vols dí també?

—Vergoña es moneda
Que corria un temps,
Es fuya resseca
Que se 'n va du 's vent;
Es moda pasada,
Es un papé vey,
Es pauraula antiga
De 's móros..... ó 's grechs.
Vergoña? no 'n vulgas;
No 'n vuy en torn meu:
Qui 'n té, de miseria
Se mor tart ó prest.
Vergoña? descarol!
Be 'n haja qui 'n té!
Qui no té vergoña
Tot lo mon es seu!

«Quins hòmos que s' usan!
»Quins hòmos, Deu meu!
»No mes cercan perdre
»Ses dònes, no més!
»Señó, vos don gracias
»Des conexement!....»
Axò sol di sempre
Mesclat amb gemechs,
Una mala vey
Velhinada que tench.
No vuy parlá d' ella.....
Tres fies tengué,
Ses tres, les va vendre;
Per trenta diners
Vendria ses dònes
D' Europa y deù més!
Vergoña? descarol!
Be 'n haja qui 'n té!
Qui no té vergoña
Tot lo mon es seu!

Tres pichs bancarrota
Ha fet on Mateu,
Per no anar á Ceuta
Parti cap á Alger,
Gaudi quinze mesos;
Llevó se 'n vengué
Tirat de *xistera*,
Vestit de *Saten*:
Sos fíys estudien,
Un d' ells es tinent;
Es fíys de 's qui paguen
Ferán de fustó:
No 's res! tu veurás
Qu' aquest any vinent
Será retgido
Y *Alcalde* primé!
Vergoña? descarol!
Be 'n haja qui 'n té!
Qui no té vergoña
Tot lo mon es seu!

¿La veus en es *paleo*
Amb so coronell,
Es cap ple de roses,
Es dits plens d' anells,
Qui encara com mira
Se riu de la gent?
Donchs, mira, tots saben
Y s' hòmo també
Qu' hauria de viure.....
Tu 'u saps y jo 'u sé!
La veus? ydò mira
Llevet es capell
Si qualche vegada
La trobes, ó ves
Alerta, que s' altre
Te bó y doblés.

Vergoña? descarol!
Be 'n haja qui 'n té!
Qui no té vergoña
Tot lo mon es seu!

Un bort pletetjá
Vint anys y un mes
Per cases y tèrres
Que s' avi vené:
Es clá! ¿perque havia
De vendre lo seu?
Sos bens no tocaven
De dret á n' es nèt?
Va treure veys abres,
Va treure escuts veys.....
Tomeu, no es mentida!
Ell va guaená 's plet,
Y 's riu encara ara
De 's qui no tengué
Prou eyma per sebre
Hont compran auguent.
Vergoña? descarol!
Be 'n haja qui 'n té!
Qui no té vergoña
Tot lo mon es seu!

No has vist na Francina
D' en Pep es ferré?
Hi va ben remaca!
Vestit de *moaré*
Y moños..... y *cuernos*
Y botins lluent!....
Y s' hòmo que gruña,
Y s' hòmo que gep,
Y sos fíys que vajan
Mitx núus pe 's carré;
Que crit sa modista,
En Bou que renech,
L' amo de la casa
Que cit ó que 's penj!
Si 's penja y se penjen
Ets altres..... ben fet!
Vergoña? descarol!
Be 'n haja qui 'n té!
Qui no té vergoña
Tot lo mon es seu!

De rey y ministres
Passats y presents,
D' exércit y clero,
Del mon y de Deu,
Flastoma en Geróni
En clubs y papers:
¿Te creus per ventura
Que tot axò 'u sent?
Li donan..... Ja basta!
Ja basta, Tomeu!
Es ver que vergoña
Es un papé vey,
'Qu' es moda passada,
Pero maldament!
Per tot lo del mon
Sa meua no deix:
No vuy que may diga
Signantme sa gent
Qui no té vergoña
Tot lo mon es seu!

MADÓ CLARA DE SON CLAR.

UN MUSEO NOU.

Ja 'u sabem que n' hi ha molts y bons á Mallorca, de Museos. Y sino, anau á Raxa, y vos cansaréu de veure inscripcions y estatues romanes. Si sou afectats de contemplá quadros den Mesquida, pintó mallorquí, y d' altres més famosos qu' ell; si 'us agrada fuyetjá llibres bons y curiosos ó plegamins antics que fan aquella oloreta de polsim y d' árnes; si anau darrera veure monedes y medalles per llarch; si passau gust de contemplá animals embalsamats, y plantes y minerals hermosos: no importa, per tot axò, que prengueu aygo. Sense surtí de Mallorca, vos ne porcu assaciá, y deu més. Jo vos acompanyaré, si no hi sabeu, á ca's Conte de Montenegro, á can Ariany, á ca's Conte d' Ayamans, a can Formiguera, á can Berga des Mercat, á can Campaner, á Montission, etc., etc., y vos assegur que hi trobareu recapte abastament per tayá de sa péssa.

Si: pero noltros... Qui pega derré, pega més fort.

Sa Redacció de L' IGNORANCIA, que no vol romandre enrera, heu de sebre, devots germans, qu' ha inaugurat un Museo de *Maravelles Mallorquines*, ahont fa contes de reuní tot lo bo y milló de sa nostra illa, y especialment tots quants d' objectes puguen servi de proves per fé veure á n' es més toxarruts y tot, que es nostro periódich es vengut, sense duple, á *llenar un vació* á dius Mallorca.

Y jala envant! Convidam á tots es nostros amichs, parents, coneguts y benefactors, á qu' es fassen trossos si importa, per enviarnos tot quant tengan *la bondat*, ó darmosne noticia, y que servesca per aumentá s' importancia y sa riquesa d' aquest Musco que, amb el temps, jo vos assegur que farà retxa.

A l' hora d' ara, ja hi figuren:

Es bañons des vadell algerí que diumenje passat bolcá p' en terra y esquexá es calsons á *ses primeres espases*.

Una fotografia, presa de dins can Bernat Obrador de Cort, d' aquella fatxada qu' altre temps mirava dins es carreró d' Infern, vulgarment anomenada *l' arca de Noé*.

Un modelo de casco de homberos, segons s' últim figurí.

Una xinèl·la, un volant amb granissa, y un lás coló de foch y de carabassa, qu' un fematé trobá s' altre dia dematí devant es portal d' una hotigueta, devés sa font de ses Tortugues.

Una fotografia de s' *escenari*, amb tres fornigués y altres arrèus, que 's compongú demunt s' altá majó de Montission, quant feren una festa ses Señores Mares Cristianes.

Un cròquis des *penestral* qu' alsáren en mitx de sa placeta des Banch de s' oli.

Un altre de sa *galania* des pati de La Sanch.

Un altre de sa *giralda* novament aferada á sa Casa de la Vila, d' Inca.

Un altre de sa *fatxada* des cementeri de sa Pobla.

Un altre de s' *embalument* de sa plassa de s' Arraval, de Felanitx.

Una vista panorámica des nou caserío alsat á s' Hostalet.

Dos exemplars d' una *poesia* (diguemho axí) dedicada á n' el Bisbe de Mallorca.

Una papeleta de ses derrerres eleccions municipals de Palma. (Exemplar sumament raro, perque ets electors les empráren casi totes).

Copia de varios cuadros al oli qu' han estat penjats dos anys de tira en es *Fomento de la Pintadura*.

Dues pedres mitjanseres de ses varies qu' es manacorins han posades, no fu massa temps, demunt es rails des Carril. (Mos falta sa més grossa, y la pagaríam a bon preu).

Copia d' un lletrero de devant Sant Francesch, que diu: *A qui es el despacho de ataudes inferior y superior*.

Id. id. d' un altre de per devés sa Gerriera: *Migel Oliver vendador de jafe*.

Un manat de granaretas de ses qui serviren per emblanquiná Santa Eularia, y altres esglesies de la part forana.

Un' obra manuscrita molt curiosa, titulada: *Diccionari de fletomies y mots grollés en mallorquí*. (Consta de 1744 págines *in folio*).

Y per últim, una pinta, un moxet mort, varies fruytes podrides, una grapa d' escarabats, una pastereta de sabó, y altres *menudencies*, cuidadosament pescades dins sa siquia de la Ciutat.

¡Que tal! ¿Vos agrada sa mostra?

Lo qu' es noltros, á l' hora d' ara, ja engrexam no més de pensá s' enveja que los roega á tots es coleccionistes de Mallorca.

¡Com vos dich qu' amb el temps aquest Musco farà retxa! No més amb lo qu' ara ja hi tenim.....

¡Oh..... y lo qu' hey afegirém!

MESTRE PELLUCA.

XEREMIADES.

Fá una mesada que la major part de mallorquins il·lustrats, homos de carrera y de moltes infules, no sabian llegí res escrit en sa nostra llengo; no parlem des pobres ignorants que no 'n sabian de cap casta; y á l' hora d' ara, no hey ha gat ni rata que no 'l llegesca de correguda. *Retgiradó* hey havia que li feya barres á sa nostra crònica, y ara ja

li ha entrat, y la comprén milló que si parlás en castellá.

¡Per paga L' IGNORANCIA se descapdella tan clá y tan estil-lat!

Sempre mos hem rigut des sabis mallorquins que bravetjan en francés y ténen á manco es conversá axí com mos parlavan ses nostres mares. ¡Par que renegassen de sa seua pátria!

Si no mudan prest d' opinió, los expedirém un títol de *mallorquins forastés* qu' alsará terreta y fumará en pipa.

¡Com mos trobam noltros?

**

—Sobre tot, á un homo el fan está en sos cabeyts drets; ell no hey ha pañ qui serv, ni 's poren fiá de s' ombra.

—¿Que vos ha passat, Sen Terrola?

—Homo de Deu, vench de Ciutat, y á s' hostel n' he sentides d' aquelles que escarrufan.

—¿Com es ara?

—Lo primé, han dit que s' altre dia desde Barcelona, enviaren una fé de mort falsificada.

—Aquí no hey ha molt de mal; totes ses fes de mort haurían d' essé axí; vuy dí, ja m' enteneu, que es morts fossen vius...

—Llavó han dit qu' á un billet que deya *cent pessetes*, li han fet dí *mil y cinch centes*. Y llavó han dit que corren duros y pessetes falses...

—¡Ja hey tornam essé!

—Altre temps s' usava tayarlos es puñs á n' es qu' hey atrapavan; 'vuy en dia lo primé de tot no ls hi atrapan; y en segon lloch, y ben mirat, válgamos sa moneda falsa, perque sino, no 'n correría de cap casta.

—Si axò segueix axí, ja estich determinat: no vuy doblés, ni billets de banch plens de cerol, tots mastegats y trossos y ataconats, que sols no poden veure quin sant ó quin dimoni dúen. Barataré un meló amb un capell, ses faves en farina ó en lo que hauré mesté; no vatx de més endemeses.

—No hi ha altra remey; com més doblés tenim, més pobres som. ¡Anauho á entendre!

**

Segons va anunciá *El Isleño*, se tracta de establí una societat per dú es negóci de vellanes; y l' han batiada: *La avellanera mallorquina*.

Es un bon projecte, si es qu' es seus socios, com suposam, se proposan adquirirles en gros y de manera que no n' hi haja cap de buyda. Aquesta idea concebuda per qualcú que compren bé ses necessitats des nostro malanat país, podrá fé que se col·loquin es capitals morts que dins Mallorca abundan més de lo que pareix; y abolirá es monopoli que quatre vellaneres exersexen baix des cadafals y pes carrés de Palma.

Donam s' enhorabona á n' es promots de aquexa empresa noble y patrióti.

ca, y esperam qu' es nostros representants á sa bugaderia de la Cort ferán valé tota sa seua influencia per consegüi una subvenció proporcionada á s'importancia des negóci. No importa di que desd' ara L' IGNORANCIA apoya moralment aquest nou establiment de crèdit.

*
**

—Don Gumersindo: ¿Vosté que té sa cédula de vecindat?

—Si, homo si, y ha estona; jo sempre la duch demunt.

—Ydò, qu' estiga alerta, perque se passetjan uns estornells que voien trèure mobles á n' es qui la ténen.

—Cá, homo! Ells ja deuen sobre lo que fan. Ells deuen dú un registre *estacionat* de ses cédules expedides, y bé poden sobre qui té cédula y qui no 'n té...

—Ydò no 'u saben; y estiga alerta, que li treurán mobles.

—En parlarém. Ell lo que es en mí, trobarán barra de cap.

*
**

—Don Florenci, ¿no 'm sabria dí qu' hey ha de cèrt sobre axò de s' illa de Cabrera?

—Homo, Don Gil, jo he sentit á dí que se volia fé un *maniapolo*, y qu' es Govern hey vol posá ses mans demunt, y que s' assuntó se dú mitx aufegat; però, la veritat, no estich en termes.

—Perque deyen si ets inglesos d' Inglaterra tenían mitj trempat de félase seua. ¡Ja son el dimóni aquests inglesos! que de per tot hajin de trèure *raca*.

—Jo, ja li dich, Don Gil, no estich en termes; però, jo me sospit que si no son ets inglesos d' Inglaterra, serán alguns *inglesos* mallorquins es qui 'n tendrán xeripa. Ey! jo no sé res; no més heu fabricat demunt lo que se xerra.

—Jo, ja som en vosté, axò, anem á un dí, no més es conversá; y un ja vé á monpendre lo qu' hey pot havé devall es terròs. Estiga hò, Don Gil.

—Que fassi lo mateix, señó Florenci.

*
**

—¡Oy, felanixé! ¿qu' hey ha de nou?

—Ja 'u veu.

—¿Com estam per Felanix?

—A les fosques.

—¿Ay?

—¡S' Ajuntament nou, per majoria de vots, ha suprimit es fanals. S' Alcalde está rabiós, pero es membres de la fosca han trèt sa llarga.

—¿Y aquest Ajuntament qu' ara teniu, qu' es aquell mateix que vos axecá aquell *basilisco* á s' Arraval?

—¡Ah, no señó! Aquell ja té es retiro: ja no farà pus *hassañes*. Una y bona.

*
**

—¿Y has gosat entrá aquexes sobrasades sense pagá dret de portes?

—¿Y perque no?

—Axò es estafá s' Ajuntament.

—¡Vols que 't diga! Tan mateix ell diu que no vol cobrá es consums de cap manera; per axò, jo fas es sacrifici: no pach, per darli gust.

*
**

—¿Ahont t' en vas, Pep?

—A sopá á fora porta.

—¿Quin seña?

—Per beure ví á satisfacció.

—¿Y que no n' hi ha á dins Ciutat?

—No, fiet. ¡Si al manco es tavernés se contentassen de vendrermos amarat! Pero, ca! Tant jo com sa dona ja estám desenganats, y mos n' anam á sopá fora porta. S' altre vespre, *ella* ja 'u deya, y tenia rahó:

—De poch temps en aquesta part, s' aygó que venen es tavernés no es beguedora: se conex qu' hey posan massa poch ví.

*
**

—¡Oh Toni! escolta. ¿Tens nou pesetes que 'm dexes?

—No 't puch serví, Juan: no més en duch devés dues.

—Bono, ydò vorás: axí matex heu compendrém. Dexamen dues, y, conte just, m' en deurás sèt.

*
**

Una mala fi d' homos que se goñavan la vida fent taps de suro, s' en van á América á cerca feyna des seu art, perque aquí, á España, se moren de fam.*

¡Per amor de Deu, que no s' en vajan tots! que 'n romanguen una trentena, lo manco, á dins Ciutat, y que fassen taps de nit y dia!

—¿Per quant, deys?

Per quant mos investirá es roy, en posá sa bomba en es pou de sa Reconada.

*
**

Y s' en van aquests fabricants de taps, ¿may diriau perque?—Per falta de primera materia: perque la s' en duen á l' Extranjer: perque á España casi no hi román suro.

¡Alto! encara hey ha esperansa! Que vengán á Mallorca, y no los faltará material. Sa cara de molts de mallorquins los ne dará abastament. Y en prova, reparaui com per hontsevuya sénten gent qui diu:

—¡Mi 't aquest cara de suro!

PERE MATEU.

CORRESPONDENCIA.

Sr. Director de L' IGNORANCIA:

IGNORANTISSIM SEÑOR: JO SOM EN JORDI, MANACORÍ PER MÉS SEÑES, Y ME DIRIGESCH

á voçe alta Ignorancia perque sé que me coneix ha estona y que puch gastá confiansa. Ydò, anant al assunto, veurá que fa alguns dies que vaxt alt de barret, y á dí ve, estich molt fumet per lo que diuen que deya un *Epitafi* que ralla de *Sabatibus blanquis*.

Com axò es alou meu, y no heu he pogut acabá d' entendre, y per aquí sa gent ha armat una xarradissa alta de punt, li agrahiré que m' esplich en mallorquí aquells *llatinorums*, perque n' hi ha que sols no saben serví missa, y les s' empellan, y los agafan per sa part que crema, y jò, la veritat, no heu puch sufrí, perque tant mateix n' hi ha qualcun que seña amb ses esgrelles.

Fassim favó, si troba que heu meresch, de escriuerm quatre mots sobre l' assunto; y ja sab que som es seu sirvent y un d' ets arriots lectors de L' IGNORANCIA.

JORDI TACONÉ.

Manacor 16 de Juriol de l' añ corrent.

RESPOSTA.—MOLT TÒXARRUT Y BENAVENTURAT GERMÀ: Malavetjarém á ficavos dins sa closca lo que volían dí aquelles retxes de *llatinorum* que tant vos han ulsurat y posat desficiós.

Quant vos y en Tesá de Son Negret, essent bergantells, jugávau per baix de sa finestra de na Xima, qu' amb un canó de paya d' ordi vos feya bambolles de sabó, ¿no vos recorda que á forsa de grapades volíau agafarles, y totduna s' esclatavan dins es puñ, dextantvoshi no més un poch de sabonera humida, casi casi gens? Ydò feysvos es cárrech que moltes coses d' aqueix mon son lo mateix, just bolles d' aygo de sabó, que com més les inflan, més aviat rebotan, y al cap á la fi no 'n roman res.

Una cosa per l' estil, ni més ni pus, ha estat axò des *llatinorum*, com es cas s' es aclarit. Per consiguient, no vos escolteu es xerradós que sucán y tornan sucá ets ays, per fé es pá més lleix, que d' una paya en fan un payé, que s' empeñan en fé combregá tothom amb rodes de molí y que xalan examinant amb un vidre d' augment sa busca qu' ha cayguda desgraciadament dins s' uy del próxim, mentres dins es seus, hey duen tal vegada una biga de tafona.

Axò es lo que creym havervos de dí en conciencia; y no fassiu cas de papagays, perque á cadascú li arribará es seu torn; y es qui pensan que no los aplegará sa ruxada, perillan sortirne ben rexops.

A bons entenedós, poques paraules bastan.

Per encárrech de L. D.
MOSSEN LLUCH.

19 JURIOL DE 1879.

Estampa den Pere J. Golabert.